

SNB berichten

#50
maart 2011

IN DEZE UITGAVE: DOELSTELLINGEN 2010-2015 VASTGELEGD • OP KOERS VOOR
BESPARINGSDOELSTELLING ENERGIE • TEST MET MINERALE ADSORBENS • PROEF MET DIGITALE
VRACHTBRIEVEN • PLATFORM PROCESTECHNIEK OVERTREFT VERWACHTINGEN

NIEUW NUTRIËNTEN PLATFORM VRAAGT AANDACHT VOOR SCHAARSTE

Op donderdag 13 januari vond de lancering plaats van het Nutriënten Platform - een netwerk van organisaties dat zich zorgen maakt over het schaarser worden van voedingsstoffen en de wereldwijde gevolgen daarvan. SNB is één van de oprichters van het platform.

Binnen het kersverse netwerk ontmoeten partijen uit verschillende sectoren elkaar om samen na te denken over de noodzakelijke overgang naar het duurzaam omgaan met nutriënten. "Een sectoroverstijgend platform is een uitstekende ontmoetingsplek om kennis en ervaring met elkaar uit te wisselen," zegt SNB-directeur Marcel Lefferts. "Bovendien is het dé manier om deze problematiek onder de aandacht te brengen bij politiek en media."

STARTSCHOT

Het Nutriënten Platform komt voort uit de Nutrient Flow Taskgroup, een informele werkgroep die zich bezighoudt met de agendering van de aanstaande fosfaatschaarste. "De doelstelling van dit platform is ruimer dan fosfaat alleen," verduidelijkt Lefferts. "Het gaat er in wezen om dat we een duurzame bedrijfsvoering stimuleren om zodoende ook in de toekomst het leven op aarde mogelijk te maken." Samen met Aqua for All, GMB, Grontmij, ThermPhos, WASTE en Wageningen UR gaf SNB in januari bij Unesco-IHE in Delft het startschot en riep afgevaardigden van tal van organisaties op om zich aan te sluiten.

UVW HAAKT AAN

Een van de recente aanhakers is de Unie van Waterschappen. Voorzitter Peter Glas juicht het initiatief enorm toe. "We hebben als bestuur niet lang over deelname hoeven nadenken. De bewustwording van de eindigheid van sommige grondstoffen

> Lees verder op de volgende pagina

is ontzettend belangrijk. Onze focus richt zich op de afvalwaterkringloop, maar die is weer verbonden met andere kringlopen. Wij houden ons bezig met – wat we wel eens noemen – mensenmest, maar je hebt natuurlijk ook de kringloop van dierenmest. Het is goed dat de verschillende sectoren steeds meer met elkaar in gesprek raken. Binnen dit platform kunnen we kennis brengen en kennis halen.” Deelname draagt volgens Glas ook bij aan de hogere doelen die de waterschappen met elkaar hebben gesteld. “Waar het kan willen we samen investeren, samen kennis delen en samen de consequenties nemen. We willen volkomen transparant werken.”

KENNIS EXPORTEREN

Het Nutriënten Platform bouwt voort op de speciale positie van Nederland – met een groot nutriëntenoverschot – in een wereld waar schaarste op de loer ligt. Als we efficiënter met nutriënten leren

Marcel Lefferts in gesprek met Paul van Koppen van The Netherlands Water Partnership (NWP)

omgaan, ontstaan er kansen om ontwikkelde kennis en oplossingen breder en internationaal toe te passen. “Ook in andere EU-landen gaan al stemmen op om een soortgelijk platform op te richten,” zegt Lefferts. ‘Nu is er direct contact met de Europese Unie, maar als meer landen een platform hebben, kan er op termijn wellicht een Europees platform of een vertegenwoordiging van landenplatforms worden georganiseerd.”

DOELSTELLINGEN 2010-2015 VASTGELEGD

ONDERNEMINGSPLAN GEEFT HANDEN EN VOETEN AAN STRATEGIE

Het Ondernemingsplan 2010-2015 is definitief. Eind vorig jaar gaven de aandeelhouders van SNB hun akkoord. Het plan beschrijft hoe SNB de gekozen rol als ketenpartner in de praktijk wil brengen.

SNB wil een proactieve bijdrage leveren aan een duurzame afvalwaterketen. Wij ontwikkelden in de afgelopen jaren een strategische visie voor de toekomst die aansluit bij die doelstelling. De bijbehorende missie is ambitieus: ‘SNB vervult een actieve rol als partner in de totale afvalwaterketen om continue zuiveringsslib te verwerken tegen de laagste ketenkosten met minimale emissies naar het milieu en maximale terugwinning van energie en grondstoffen’.

DRIE PIJLERS

“Om onze visie en missie in praktijk te brengen, hebben we voor de komende vijf jaar een stevig onderbouwd onder-

nemingsplan opgesteld,” zegt SNB-directeur Marcel Lefferts. “Het plan steunt op drie belangrijke pijlers. Het terugdringen van emissies, het verlagen van energieverbruik en het terugwinnen van reststoffen.”

LAGERE KOSTEN

SNB zet hoog in. Het doel is om de slibverbrandingsinstallatie in 2015 volledig energieneutraal te laten opereren en de lachgasemissies ten opzichte van 2005 met 50 procent terug te dringen. Ook ammoniakemissies moeten dusdanig laag zijn dat een optimale afvalwaterbehandeling kan worden bereikt. De terugwinning van reststoffen uit slibverbrandingsassen heeft in 2015 een maximaal niveau bereikt. SNB wil tegen die tijd alle fosfaat uit verbrandingsassen terugwinnen.

Een belangrijke randvoorwaarde voor deze doelstellingen is bovendien dat de slibverwerkingskosten voor aandeelhouders ten opzichte van 2009 met circa 20 procent moeten dalen.

NOG 10 PROCENT TE GAAN!

De zoektocht naar energiebesparingsmogelijkheden binnen SNB gaat onverminderd door. Om de doelstelling van het Klimaatakkoord te halen, moet het energieverbruik nog 10 procent omlaag. Puzzelwerk. “Het laaghangende fruit is al geplukt.”

In december startte de campagne 'Denk mee met SNB'. Medewerkers worden door middel van deze campagne aangespoord om met ideeën te komen die bijdragen aan het terugdringen van het energieverbruik. In 2020 wil SNB het energieverbruik ten opzichte van 2005 met 30 procent hebben verminderd. Hiermee hanteert SNB dezelfde doelstelling als de waterschappen zich hebben opgelegd in het Klimaatakkoord van 2010.

GROTE KLAPPERS

SNB ligt goed op koers. Eerder al bespaarden we 20 procent op het gebruik van energie door de ingebruikname van een zuinigere persluchtinstallatie en het verlagen van de zuurstof toevoer naar de ovens waardoor minder ventilatie nodig is. Ook het aardgasverbruik daalde de afgelopen jaren met meer dan 50 procent door een betere procesvoering. “Nu de grote klappers zijn gemaakt, moeten we op zoek gaan naar kleinschaligere initiatieven,” zegt Leon Korving, manager proces en milieu bij SNB.

VINDINGRIJK

Een aantal medewerkers heeft zich inmiddels van hun vindingrijke kant laten zien. “Een van de procesoperators heeft voorgesteld om de tl-lampen in de installatie te vervangen door led-verlichting,” zegt Korving. “Hij heeft berekend dat dat op jaarbasis een besparing oplevert van ongeveer een miljoen kilowattuur. Als

die inschatting klopt, kunnen we nog eens 4 procent bezuinigen op het energieverbruik. Dat is een interessante bijdrage!”

HOGEDRUKKETEL

In de zoektocht naar energiebesparingsmogelijkheden heeft SNB nog een belangrijke troef achter de hand. “Als we de huidige stoomketels vervangen door een hogedrukketel is het zelfs mogelijk om de energie-efficiency naar 100 procent op te voeren,” zegt Korving. “Dan kunnen we in één klap energie-neutraal opereren. Een forse besparing die de waterschappen kunnen meetellen voor hun eigen besparingsdoelstellingen. Maar die overstap vraagt wel om een fikse investering. Daarvoor moeten we draagvlak creëren bij onze aandeelhouders. Op dit moment onderzoeken we nieuwe concepten die de investering mogelijk nog omlaag brengen.”

KLIMAATAKKOORD

Het Klimaatakkoord is een overeenkomst tussen de Unie van Waterschappen en het Rijk. In het akkoord is een aantal doelstellingen geformuleerd die de waterschapssector in de komende jaren naar een duurzamere en meer klimaatneutrale bedrijfsvoering moet leiden. Een van de afspraken is dat waterschappen in de periode 2005-2020 een energiebesparing van 30 procent realiseren. SNB wil samen met de waterschappen kijken hoe die doelstellingen het beste kunnen worden bereikt.

“Naar
verwachting
besparen we zo’n
45% op de inzet
van kalk”

POGING OM LAATSTE STAP IN ROOKGASREINIGING VEILIGER TE MAKEN

TEST MET MINERALE ADSORBENS

Net voordat de rookgassen de schoorsteen van SNB verlaten, worden ze door een doekenfilter ontdaan van de laatste kwik- en dioxineverontreinigingen. Een proces dat niet geheel zonder risico is. SNB test of ze deze laatste stap in de rookgasreiniging veiliger kan maken.

MINIMALE KWIK- EN DIOXINE-EMISSIES

Dankzij het doekenfilter bereikt de rookgasreiniging van SNB een rendement van 98 procent voor kwik. Dat is een uitstekende score in vergelijking met andere methoden van slibverwerking. SNB blijft zelfs tien keer onder de gestelde kwikemissienorm. Hetzelfde geldt voor de dioxine-emissies. Dankzij de goede verbranding en de reiniging in het doekenfilter zijn deze zo laag dat ze niet meer meetbaar zijn. Jaarlijks ontvangt SNB ongeveer 1.000 milligram dioxines via het slib. Via de rookgassen stoot SNB niet meer dan 2 tot 10 milligram uit. Het leeuwendeel wordt vernietigd in de ovens. SNB levert zodoende een belangrijke bijdrage aan het terugbrengen van de verspreiding van deze zeer giftige stof in het milieu.

Om kwik en dioxine met behulp van een doekenfilter uit rookgassen te verwijderen, voegt SNB een mengsel van actieve kool en kalkhydraat toe. Het nadeel van het gebruik van kool is dat deze stof brandbaar en explosief kan zijn. Dit gevaar wordt zo veel mogelijk beperkt door de kool te vermengen met kalkhydraat. Niettemin vraagt deze laatste stap in de rookgasreiniging om veel dure veiligheidsvoorzieningen. En het risico op broei blijft bestaan.

“Door de kool te vervangen door minerale adsorbens – een kleiachtig materiaal dat niet brandbaar is – kunnen we het reinigingsproces mogelijk veiliger maken,” zegt Leon Korving, manager proces en milieu bij

SNB. “Voorwaarde is echter dat we de lage kwik- en dioxine-emissies kunnen waarborgen. Dat testen we momenteel. Als we daarin slagen, kunnen we geleidelijk overstappen van een mengsel met kool naar een mengsel met minerale adsorbens.”

Het gebruik kan ook financiële voordelen opleveren. Korving: “Vanwege het potentieel explosieve karakter van kool wordt het nu vermengd met 90 procent kalkhydraat. Het kalkhydraat hebben we niet per se nodig voor het afvangen van de zure gassen, maar gebruiken we als een extra bewaking als er iets misgaat met de wasser. Als we gaan werken met het nieuwe minerale adsorbens kan het percentage kalkhydraat

worden verlaagd. Naar verwachting besparen we op die manier zo’n 45 procent op de inzet van kalk.”

kort
nieuws

ÉÉN WATERSCHAP, ÉÉN VERTEGENWOORDIGER

Op 1 januari 2011 zijn Waterschap Zeeuwse Eilanden en Waterschap Zeeuws-Vlaanderen bestuurlijk gefuseerd tot Waterschap Scheldestromen. Eerder vond al een ambtelijke eenwording plaats. Met de fusie vervalt een van de

Waterschap Scheldestromen

zetels die beide waterschappen voorheen hadden in de Raad van Commissarissen van SNB. Joop Dees, voorheen dagelijks bestuurder van Waterschap Zeeuws-Vlaanderen geeft zijn stoel op. Willem Ginjaar blijft het gefuseerde waterschap vertegenwoordigen.

NIEUW JASJE VOOR SNB BERICHTEN

SNB Berichten heeft een metamorfose ondergaan. Het kwartaalmagazine heeft een nieuwe, frisse uitstraling gekregen die beter aansluit bij de veranderingen die eerder al werden doorgevoerd op de website. De nieuwe opzet is luchtiger en biedt meer ruimte voor beeld. Een beter evenwicht vergroot de leesbaarheid en aantrekkelijkheid. Wat vindt u van het nieuwe gezicht van onze SNB Berichten? Laat het ons weten via info@snb.nl.

SNB DOET PROEF MET DIGITALE VRACHTBRIEVEN

SNB volgt al enkele jaren de ontwikkelingen op het gebied van transport met digitale vrachtbrieven. Silvester Bombeeck, financieel manager: "In 2010 hebben wij naar een aantal digitale systemen gekeken waarbij onze voorlopige keuze is gevallen op WeegNet." Om tot een definitieve keuze te komen wordt in 2011 een proef uitgevoerd samen met waterschap Regge en Dinkel en Heeren Transport. "Als deze proef positief uitpakt willen wij vanaf 2012 al ons slibtransport laten begeleiden met digitale vrachtbrieven", zegt Bombeeck. "Tijdens de proef kijken we onder meer naar de koppeling van WeegNet met de huidige digitale vrachtbriefsystemen, maar ook met systemen zoals RILOS en AquaVision bij de waterschappen." Meer informatie over WeegNet is te vinden op www.weegnet.nl.

DIRECTIE BERICHT

OP SCHERP

Een ongeluk zit in een klein hoekje. Dat werd opnieuw bevestigd door de brand die Chemie-Pack begin januari trof. Het leidde in heel Nederland tot veel ongerustheid. Veel van onze relaties vroegen zich geschrokken af of de brand ook impact had op SNB. Dat was gelukkig niet het geval. Tenminste, we leden geen schade.

Wel vormde deze calamiteit de aanleiding om het noodplan weer eens onder de loep te nemen. Weten we bij SNB wat ons te doen staat als er brand uitbreekt? Zijn wij voldoende verzekerd als een ramp ons bedrijf treft? We houden de zaken binnen SNB weer eens kritisch tegen het licht om risico's tot een minimum te beperken.

We hebben bij het havenschap inmiddels aangedrongen op een gedegen onderzoek naar de evacuatiemogelijkheden op industrieterrein Moerdijk. Ook zijn we pleitbezorger van het aanstellen van een professionele brandweermacht die bij grote calamiteiten op het terrein snel kan ingrijpen. Wordt vervolgd!

Marcel Lefferts,
directeur SNB

PLATFORM PROCESTECHNIEK OVERTREFT VERWACHTINGEN

Eind januari vond de Week van de Procestechniek plaats - een initiatief om de populariteit van de procesindustrie onder leerlingen te vergroten. Ook SNB deed mee. Projectleider Jan Slokkers: "In zes jaar tijd is het aantal deelnemers ruimschoots verdubbeld."

Werken in de procesindustrie; de gemiddelde vmbo-leerling kan zich bij dat carrière-perspectief niet echt een voorstelling maken. En dus is het voor bedrijven in deze sector belangrijk om leerlingen al vroeg bekend te maken met de bedrijfstak.

OP DE KAART

De lancering van het Platform Procestechniek Zeeland West-Brabant (PZW) in 2005 is daarvoor belangrijk geweest. Een tiental bedrijven richtte samen met drie ROC's en een particuliere onderwijsinstelling in de regio een intensief samenwerkingsverband op. Het platform moest ervoor zorgen dat de procesindustrie beter op de kaart werd gezet. "De instroom vanuit de opleidingen was laag en de vraag naar personeel groeide. Er moest iets gebeuren," zegt projectleider Jan Slokkers. Ook SNB sloot zich in 2009 aan bij het platform. Liesbeth Hoen, P&O-functionaris bij SNB: "Op de lange termijn hebben wij nieuwe procesoperators

"We proberen leerlingen een beter beeld te geven van het werk dat wij hier doen"

nodig, maar de instroom in de opleidingen procestechniek is nu laag. Het beroep is nog te onbekend. Daar moeten we dus wat aan doen. Bijvoorbeeld door op scholen te vertellen over het werk van de operator bij SNB."

Die voorlichting werpt z'n vruchten af. Tijdens de Week van de Procestechniek in januari brachten 41 leerlingen van het Munnikenheide College in Etten-Leur, Van Cooth uit Breda en het Markland College uit Zevenbergen een bezoekje aan de installatie van SNB op industrieterrein Moerdijk. "Door de poort open te zetten, probeer je leerlingen

een beter beeld te geven van het werk dat wij hier doen," aldus Hoen.

SPROOKJES

Slokkers is opgewekt over de ontwikkeling die het platform sinds de oprichting heeft doorgemaakt. "Inmiddels zijn zesentwintig bedrijven aangesloten bij het platform. Het aantal leerlingen dat zich jaarlijks tijdens de Week van de Procestechniek aanmeldt voor een bezoek aan de bedrijven is ruimschoots verdubbeld. We begonnen met drieënveertig leerlingen en wilden elk jaar met tien procent groeien, maar het aantal schommelt inmiddels rond de honderd. Het is belangrijk dat bedrijven de sector inzichtelijk maken voor leerlingen. Niet door sprookjes te vertellen, maar door een eerlijk en realistisch beeld te schetsen van de sector en trots te zijn op hun toke."

COLOFON